

NGHIÊN CỨU XÂY DỰNG BỘ TIÊU CHUẨN ĐÁNH GIÁ VĂN HÓA NHÀ TRƯỜNG TẠI TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ ĐÔ HÀ NỘI TRONG BỐI CẢNH HIỆN NAY

Vũ Thị Quỳnh

Khoa Khoa học Xã hội và Nhân văn, Trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Tóm tắt. Văn hoá tổ chức của một nhà trường là hệ thống niềm tin, giá trị, chuẩn mực, thói quen và truyền thống hình thành trong quá trình phát triển của nhà trường, được các thành viên trong nhà trường thừa nhận, làm theo và được thể hiện trong các hình thái vật chất và tinh thần, từ đó tạo nên bản sắc riêng cho mỗi tổ chức sư phạm. Văn hóa nhà trường (VHNT) được hun đúc, gìn giữ và phát triển sẽ giúp cho nhà trường vững mạnh và có thương hiệu riêng. Trong quá trình xây dựng văn hóa nhà trường để đánh giá và công nhận nhà trường đạt chuẩn văn hóa cần phải có bộ tiêu chí văn hóa nhà trường. Bộ tiêu chí văn hóa nhà trường không chỉ để đánh giá văn hóa nhà trường mà còn là căn cứ để giữ gìn và phát triển những giá trị văn hóa cốt lõi của nhà trường, đồng thời có tác dụng định hướng, điều chỉnh làm cho bộ mặt văn hóa của nhà trường tốt hơn và đảm bảo cho sự phát triển bền vững của mỗi nhà trường. Bài viết sẽ tập trung nghiên cứu lí luận và thực trạng VHNT ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội để làm căn cứ đề xuất bộ tiêu chuẩn đánh giá VHNT góp phần hiện thực hóa hoạt động phát triển văn hóa trong nhà trường.

Từ khóa: văn hóa nhà trường, tiêu chí đánh giá, xây dựng và phát triển VHNT.

1. Mở đầu

Ban chấp hành Trung ương khóa VII đã khẳng định văn hóa là nền tảng tinh thần của xã hội, thể hiện tầm cao và chiều sâu về trình độ phát triển của một dân tộc, là sự kết tinh những giá trị tốt đẹp trong quan hệ giữa người với người, với xã hội và với thiên nhiên. Đây là một trong những bước đi đầu tiên tiếp cận hiện đại trong giáo dục, đó là phát triển văn hóa nhà trường. Nghị quyết số 29-NQ/TW của Trung ương về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo và Nghị quyết 33/NQ-TW của Trung ương về Xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững đất nước đã nhấn mạnh đến tầm quan trọng của đổi mới giáo dục và hoạt động xây dựng, phát triển con người Việt Nam trong môi trường văn hóa lành mạnh [1], [2]. Điều này cho thấy Đảng ta rất quan tâm đến vấn đề phát triển con người thông qua phát triển văn hóa. Giáo dục là lĩnh vực trọng yếu của xã hội, thông qua giáo dục để xây dựng và

Ngày nhận bài: 21/11/2022. Ngày sửa bài: 22/12/2022. Ngày nhận đăng: 10/1/2023.

Tác giả liên hệ: Vũ Thị Quỳnh. Địa chỉ e-mail: vtquynh@daihocthudo.edu.vn

phát triển văn hóa và văn hóa lại là thước đo để biểu trưng sự phát triển của giáo dục. Ngành Giáo dục đã có những phong trào, chương trình phát động nhằm thực hiện hoạt động xây dựng và phát triển VHNT trên cả nước. Ngay từ năm học 2008 – 2009, Bộ Giáo dục và Đào tạo đã phát động phong trào “*Xây dựng trường học thân thiện, sinh viên tích cực*” (Chỉ thị số 40/2008/CT-BGDĐT, ngày 22/7/2008)[3]. Từ năm 2008 đến 2010 theo sự chỉ đạo của Bộ Giáo dục và Đào tạo, Học viện Quản lý giáo dục Việt Nam đã hợp tác với Học Viện Giáo dục Singapore tổ chức chương trình bồi dưỡng Hiệu trưởng trường phổ thông theo hình thức liên kết Việt Nam - Singapore giai đoạn 2008-2010. Nội dung chương trình có 7 chuyên đề, trong đó có chuyên đề 3 “*Văn hóa nhà trường*” được rất nhiều nhà Lãnh đạo đánh giá cao về tầm quan trọng của VHNT và được coi là một trong những yếu tố hàng đầu làm nên sự thành công trong việc nâng cao chất lượng giáo dục của nhà trường [4]. Kế thừa những nghiên cứu về VHNT, cũng có nhiều nghiên cứu về tiêu chí đánh giá VHNT. Trục tiếp đi vào nghiên cứu cụ thể về xây dựng tiêu chí đánh giá VHNT cũng đã có những đề tài nghiên cứu có giá trị. Đề tài cấp nhà nước *Xây dựng tiêu chí trường tiểu học thân thiện ở khu vực miền núi phía Bắc*, chủ nhiệm đề tài Nguyễn Thị Tính cùng nhóm nghiên cứu của Đại học Sư phạm Thái Nguyên là một đề tài có giá trị, tính ứng dụng cao trong thực tiễn [5]. Nhóm tác giả thực hiện đề tài đã đưa ra hệ thống khung lý thuyết là cơ sở định hướng cho hoạt động xây dựng trường học thân thiện và xây dựng văn hóa nhà trường trên cơ sở đó đã xây dựng bộ tiêu chí trường tiểu học thân thiện. Tác giả Nguyễn Duy Phấn trong nghiên cứu *Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường các trường Cao đẳng kỹ thuật công nghiệp* cũng đã làm rõ tính cấp thiết của Bộ tiêu chí đánh giá VHNT trong xây dựng và phát triển nhà trường các trường cao đẳng nghề [6]. Kết quả của hai nghiên cứu đã chỉ ra sự cần thiết của xây dựng Bộ tiêu chí đánh giá nhà trường thân thiện nói riêng và văn hóa nhà trường nói chung ở cấp tiểu học và trường cao đẳng nghề. Tuy nhiên lại chưa đi cụ thể vào nghiên cứu để hình thành một bộ tiêu chí đánh giá VHNT đối với một trường đại học. Chính vì thế dựa trên những căn cứ khoa học của các nghiên cứu đã trình bày, tác giả thực hiện nghiên cứu nhằm định hình và vận dụng Bộ tiêu chí đánh giá VHNT ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội góp phần thực hiện mục tiêu xây dựng và phát triển VHNT nhà trường hướng tới nâng cao chất lượng và thương hiệu của nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Phương pháp nghiên cứu

Nghiên cứu đã sử dụng phương pháp đánh giá định lượng và định tính về thực trạng xây dựng Bộ tiêu chí đánh giá VHNT từ đó chỉ ra tính cấp thiết trong việc xây dựng Bộ tiêu chí này như là một công cụ để giúp cán bộ quản lý nhà trường thực hiện mục tiêu phát triển VHNT. Dựa trên kết quả khảo sát, điều tra thực trạng VHNT và nhận thức về sự cần thiết xây dựng Bộ tiêu chí đánh giá VHNT đối với 390 khách thể trong đó 100 cán bộ giảng viên (CBGV), 290 sinh viên (SV) các chuyên ngành ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội. Bên cạnh đó, tác giả đã sử dụng các phương pháp lý luận và thực tiễn để tích/ tổng hợp các vấn đề nghiên cứu. Số liệu điều tra được thu thập bằng phương pháp điều tra khảo sát xã hội học. Những kỹ thuật thu thập thông tin ngoài bảng điều tra bao gồm: (i) Nghiên cứu các nguồn tài liệu có sẵn liên quan tới vấn đề nghiên cứu; (ii)

Phương pháp quan sát trực tiếp tại nhà trường; (iii) Phương pháp phỏng vấn sâu được áp dụng để thu thập thông tin chi tiết mang tính trường hợp của 10 CBGV.

2.2. Khái niệm văn hóa nhà trường, bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường

2.2.1. Văn hóa nhà trường

Từ điều đã khẳng định: *nhà trường là một tổ chức*, có thể suy ra rằng: *văn hoá nhà trường là văn hoá của một tổ chức hành chính – sự phạm*. [7]

Joan Richardson định nghĩa “Văn hóa nhà trường là sự tích lũy các giá trị và chuẩn mực của nhiều người. Đó là sự đồng thuận về những gì quan trọng. Đó là những kì vọng của tập thể chứ không phải những kì vọng của một cá nhân” [8;tr109].

VHNT thể hiện ở mọi góc độ nhà trường, bao gồm từ phong cách ngôn ngữ của giáo viên và học sinh, cách bài trí lớp học,... cũng như thái độ quan tâm của họ đối với những nội dung chương trình và phương pháp giáo dục, đến những định hướng giá trị nhân cách của học sinh (và cả của giáo viên) trước những thay đổi của cuộc sống xã hội hiện đại. VHNT lành mạnh sẽ giảm bớt được xung đột và tăng tính ổn định. Đúng như Donahoe (1997) chỉ ra rằng: “Nếu văn hoá thay đổi thì mọi thứ sẽ thay đổi” [9].

Tóm lại *VHNT là hệ thống những giá trị vật chất và tinh thần tồn tại trong nhà trường làm cho nhà trường có những nét riêng biệt, khác biệt để phân biệt nhà trường này với nhà trường khác. Nó bao gồm từ bầu không khí nhà trường, các giá trị tồn tại trong các hoạt động giảng dạy, giáo dục, môi trường cảnh quan, cơ sở vật chất đến niềm tin, sự kì vọng của từng cá nhân*.

2.2.2. Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường

Theo *Từ điển tiếng Việt*, tiêu chí là những tính chất, dấu hiệu làm căn cứ để nhận biết, xếp loại một sự vật, một khái niệm [[10]].

Theo tác Nguyễn Duy Phan thì tiêu chí văn hóa nhà trường là những tính chất, dấu hiệu làm căn cứ để giúp cán bộ, giảng viên, sinh viên nhà trường nhận xét một cách đầy đủ tự đánh giá mức độ và giúp cơ quan cấp trên, cộng đồng xã hội xếp loại trường học đó có đạt chuẩn hay không đạt chuẩn nhà trường văn hóa [6].

Vậy có thể hiểu *tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường là một công cụ trong đó biểu thị những dấu hiệu để nhận biết và đo lường việc đạt được tới mức độ nào đó của các thành tố trong văn hóa nhà trường. Với cách hiểu như vậy thì bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường vừa là công cụ nhưng đồng thời là định hướng chuẩn mực hành vi cho các thiết chế trong văn hóa nhà trường tuân theo*.

2.3. Vai trò của Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường trong các cơ sở giáo dục đại học

Việc xác định và đưa ra những tiêu chí văn hóa nhà trường phù hợp sẽ có tác dụng vô cùng quan trọng, định hướng cho mọi hoạt động trong nhà trường. Nó sẽ là cơ sở giúp cho hoạt động quản lí từ các cơ quan quản lí giáo dục đến việc quản lí trong nhà trường tốt hơn, trong đó có hoạt động dạy của giảng viên, hoạt động học của sinh viên và các hoạt động giáo dục trong nhà trường. Đồng thời các tiêu chí xây dựng văn hóa nhà trường còn là công cụ giúp nhà trường, mỗi thành viên trong nhà trường kiểm tra đánh giá xem trường mình có đạt tiêu chuẩn nhà trường văn hóa hay không? Hay đang ở mức độ nào?

i. Tiêu chí văn hoá nhà trường xác định rõ trách nhiệm đối với cán bộ quản lí, giảng viên, nhân viên

Khi xác định tiêu chí văn hóa nhà trường một cách rõ ràng, phù hợp, Ban giám hiệu, các tổ chức đoàn thể trong nhà trường sẽ xác định vai trò, trách nhiệm lãnh đạo của mình hơn. Qua đó giúp cán bộ, giảng viên, nhân viên tự soi mình về đạo đức nhà giáo về trách nhiệm với học sinh thân yêu, giúp các em sinh viên hiểu rõ bản phận, trách nhiệm của mình để điều chỉnh hành vi và hoàn thiện nhân cách.

ii. Tiêu chí văn hoá nhà trường tạo động lực làm việc tốt cho cán bộ quản lí, giảng viên, nhân viên

Xây dựng tiêu chí Văn hóa nhà trường sẽ tạo ra khung pháp lí có cơ sở khoa học mang tính chuyên môn cao nhằm tạo động lực cho mỗi giảng viên nâng cao về chuyên môn, nghiệp vụ, tạo ra môi trường cạnh tranh lành mạnh thi đua không ngừng cải tiến các hoạt động giảng dạy, quản lí, giáo dục sinh viên. Với động lực xây dựng thương hiệu nhà trường thì tiêu chí văn hóa nhà trường sẽ là cơ sở cho cán bộ quản lí nhà trường điều chỉnh môi trường cảnh quan sư phạm nhà trường, đầu tư phù hợp trang thiết bị cơ sở vật chất phục vụ cho đào tạo. Cùng với mục tiêu đó cán bộ, giảng viên có ý thức hơn trong việc bảo vệ cơ sở vật chất, môi trường tự nhiên nhà trường. Tạo động lực say sưa làm đồ dùng dạy học, góp phần phong phú thêm các phương tiện phục vụ dạy học từ đó nâng cao chất lượng đào tạo trong nhà trường.

iii. Tiêu chí văn hoá nhà trường định hướng các chuẩn mực và quy tắc ứng xử trong nhà trường

Tiêu chí văn hóa nhà trường có vai trò định hướng các chuẩn mực giao tiếp, ăn mặc, ứng xử giữa các thành viên trong nhà trường. Văn hóa nhà trường tích cực lành mạnh sẽ tạo nên một môi trường thân thiện. Điều đặc biệt trong hoạt động giáo dục đó là các chuẩn mực trong quan hệ giữa thầy và trò, đây là nét bản chất trong quá trình dạy học với hai nhân tố cơ bản là người dạy và người học. Trong giao tiếp, ứng xử, sinh viên yêu quý, cảm mến thầy cô sẽ giúp cho các em có những niềm vui, hứng khởi khi đến trường, khi được học những giờ giảng trên lớp, các em sẽ tích cực học tập và tiếp thu kiến thức.

iv. Tiêu chí văn hoá nhà trường chi phối hoạt động giảng dạy và giáo dục

Xây dựng văn hóa nhà trường tích cực, lành mạnh sẽ tạo xu hướng dạy học tích cực trong nhà trường, phát huy tính độc lập sáng tạo trong mỗi sinh viên. Trên cơ sở đó người học tự mình xác định phương pháp học tập có hiệu quả, tự giác học tập, nghiên cứu, từ đó định hướng tự tìm ra con đường chiếm lĩnh tri thức mới cho bản thân. Do đó tiêu chí về dạy và học có hiệu quả giúp cho người dạy và người học luôn luôn vận động một cách tích cực, luôn luôn có sự trao đổi thông tin với nhau giữa người dạy và người học trong quá trình truyền tải và lĩnh hội kiến thức.

v. Tiêu chí văn hoá nhà trường hỗ trợ thiết chế quản lí xã hội

Tiêu chí văn hóa nhà trường sẽ tạo ra một môi trường giáo dục lành mạnh đáp ứng yêu cầu ngày càng cao của xã hội, thân thiện với cộng đồng. Tiêu chí văn hóa nhà trường là cơ sở giúp các nhà quản lí tạo ra một môi trường làm việc giữa các bộ phận có hiệu quả đồng thời nó sẽ là căn cứ có cơ sở cho các nhà quản lí huy động các nguồn lực để phát triển nhà trường. Với sự đảm bảo về cơ sở vật chất, trang thiết bị dạy học hiện đại làm cho ngôi trường trở thành khang trang hơn bên cạnh với đội ngũ thầy, cô luôn là

tầm gương đạo đức, tự học và sáng tạo, với tập thể sinh viên thanh lịch. Nhà trường sẽ trở thành một địa chỉ tin cậy của người học, một niềm tin vững chắc trong mỗi phụ huynh học sinh khi họ muốn gửi con, em mình đến học tập và rèn luyện. Sinh viên có đời sống văn hóa lành mạnh tác động trực tiếp đến môi trường bên ngoài, giảm thiểu các tiêu cực trong xã hội. Một môi trường văn hóa nhà trường được tạo dựng từ sự kết hợp giữa gia đình, nhà trường và xã hội sẽ có sức đề kháng với những mầm bệnh, loại trừ được những biểu hiện văn hóa không lành mạnh nảy sinh từ bên trong, góp phần xây dựng môi trường văn hóa ngày càng hoàn thiện.

2.4. Thực trạng nhận thức về vai trò và sự cần thiết của Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường tại trường Đại học Thủ đô Hà Nội

2.4.1. Đánh giá về tầm quan trọng của tiêu chí đánh giá VHNT trong trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Bảng 1. Nhận thức của GV và CBQL về tầm quan trọng của xây dựng tiêu chí VHNT ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội

TT	Vai trò	Mức độ			
		Đúng	Phân vân	Không đúng	Không ý kiến
1	Tiêu chí văn hoá nhà trường xác định rõ trách nhiệm đối với cán bộ quản lí, giảng viên, nhân viên và sinh viên	220 (56.4%)	150 (38.4%)	20 (5.2%)	0
2	Tiêu chí văn hoá nhà trường tạo động lực làm việc tốt cho cán bộ quản lí, giảng viên, nhân viên	200 (51.2%)	160 (41.2%)	30 (7.69%)	0
3	Tiêu chí văn hoá nhà trường tạo động lực tốt cho sinh viên trong học tập, rèn luyện và nghiên cứu khoa học	198 (50.7%)	160 (41%)	32 (8.2%)	0
4	Tiêu chí văn hoá nhà trường định hướng các chuẩn mực và quy tắc ứng xử trong nhà trường	230 (58%)	160 (41%)	0	0
5	Tiêu chí văn hoá nhà trường chi phối hoạt động giảng dạy và giáo dục	300 (76%)	90 (23%)	0	0
6	Tiêu chí văn hoá nhà trường hỗ trợ thiết chế quản lí xã hội	150 (38.4%)	160 (41%)	80 (20.5%)	0
7	Tiêu chí VHNT là công cụ có tính chuẩn mực để các trường tự đánh giá VHNT một cách chính xác, khách quan.	300 (76.9%)	90 (23%)	0	0

8	Tiêu chí VHNT làm cơ sở cho việc định hướng, phát triển, giúp các nhà quản lí tìm ra được những điểm mạnh, điểm yếu từ đó hoàn thiện VHNT trong nhà trường.	320 (82%)	50 (12.8%)	20 (5.12%)	0
---	---	--------------	---------------	---------------	---

Qua bảng số liệu có thể thấy các khách thể khảo sát đều đánh giá tốt về vai trò của các tiêu chí VHNT. Các khách thể đồng ý cho rằng *Tiêu chí VHNT là công cụ có tính chuẩn mực để các trường tự đánh giá VHNT trong nhà trường một cách chính xác, khách quan*. Thực tế phỏng vấn các thành viên trong nhà trường đều nhấn mạnh rằng vấn đề văn hóa là một vấn đề mang tính trừu tượng rất cao cho nên rất cần một công cụ đánh giá cụ thể để đo lường được hiệu quả thực hiện. Ngoài ra vai trò của tiêu chí VHNT còn thể hiện ở từng nội dung hoạt động trong nhà trường vì vấn đề VHNT theo cách tiếp cận hiện đại là vấn đề bao trùm cả hoạt động vật chất lẫn tinh thần của nhà trường. Chính vì thế mà tiêu chí đánh giá cũng phải bao trùm được hết các hoạt động của nhà trường. Để có cơ sở cho việc đề xuất được các nội dung của Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường, chúng tôi tiếp tục thực hiện khảo sát về sự cần thiết của các tiêu chuẩn trong Bộ tiêu chí đánh giá VHNT như sau:

2.4.2. Mức độ cần thiết của các tiêu chuẩn trong bộ tiêu chí đánh giá VHNT

Bảng 2. Mức độ cần thiết về các tiêu chuẩn trong tiêu chí đánh giá VHNT ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội

TT	Vai trò	Mức độ			
		Rất cần thiết	Cần thiết	Ít cần thiết	Không cần thiết
1	Tiêu chuẩn văn hóa giảng dạy của giảng viên	310 (79.4%)	80 (20.6)	0	0
2	Tiêu chuẩn văn hóa học tập sinh viên	320 (82%)	70 (12%)	0	0
3	Tiêu chuẩn hoạt động đào tạo và nghiên cứu khoa học	345 (88.4)	45 (11.6%)	0	0
4	Tiêu chuẩn văn hóa ứng xử trong nhà trường	360 (92.3%)	30 (7.7%)	0	0
5	Tiêu chuẩn văn hóa tổ chức, quản lí trong nhà trường	310 (79.4%)	80 (20.5%)	0	0
6	Tiêu chuẩn cảnh quan và môi trường sư phạm trong nhà trường	300 (76.9%)	90 (23.1%)	0	0
7	Tiêu chuẩn cơ sở vật chất và các thiết chế văn hóa nhà trường	315 (80.7%)	75 (18.3%)	0	0

Cùng với đánh giá về vai trò của VHNT, tác giả đã sử dụng phiếu hỏi các khách thể về sự cần thiết của các nội dung tiêu chuẩn trong bộ tiêu chí. Kết quả sau khi khảo sát

cho thấy các khách thể đều cho rằng 7 nội dung đều rất cần thiết và cần thiết để xây dựng nên bộ tiêu chí đánh giá VHNT.

Thông qua phỏng vấn sâu đối với một số cán bộ quản lý và giảng viên trong nhà trường về sự cần thiết của xây dựng Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường. Chúng tôi được biết rằng hiện nay trong nhà trường mới chỉ có Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa ứng xử trong trường học. Đây mới chỉ là một thành tố trong VHNT, nó không thể bao quát hết được các nội dung mà nhà trường cần phải đạt được trong xây dựng và phát triển VHNT. Chính vì thế cần thiết phải có một Bộ tiêu chuẩn đánh giá VHNT thể hiện được nội hàm cấu trúc của VHNT và định hướng cho các hoạt động xây dựng và phát triển VHNT.

2.4.3. Nhận xét chung

Khi tiến hành khảo sát thực trạng xây dựng tiêu chí VHNT tại trường Đại học Thủ đô Hà Nội, chúng tôi đã nhận được sự hưởng ứng và thực hiện tích cực từ phía giảng viên, cán bộ quản lý và sinh viên. Kết quả nhận được là chính xác và khách quan. Phần lớn GV, CBQL và sinh viên đang công tác và học tập tại trường Đại học Thủ đô Hà Nội có nhận thức đúng đắn về văn hóa nhà trường và xây dựng tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường để thực hiện xây dựng và phát triển văn hóa nhà trường. Và đây cũng chính là vấn đề để nhà quản lý nhận thấy rằng cần thiết phải có những biện pháp để thực hiện xây dựng Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường để định hướng cho hoạt động xây dựng và phát triển VHNT, đồng thời trở thành công cụ giúp nhà quản lý thực hiện hoạt động quản lý của mình

2.5. Xây dựng và vận dụng Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội

2.5.1. Xây dựng khung Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Trên cơ sở chung của lý thuyết VHNT, tiêu chuẩn hiệu trưởng và tiêu chuẩn GV được quy định trong Luật Giáo dục Đại học (2018), chúng tôi xây dựng định hình khung Bộ tiêu chí đánh giá VHNT cho trường Đại học Thủ đô Hà Nội bao gồm: 07 tiêu chuẩn, 32 tiêu chí. Cụ thể:

TIÊU CHUẨN	TIÊU CHÍ
Tiêu chuẩn 1: Giảng viên đạt tiêu chuẩn văn hoá	Tiêu chí 1: Phẩm chất chính trị
	Tiêu chí 2: Trình độ năng lực chuyên môn, nghiệp vụ
	Tiêu chí 3: Đạo đức nghề nghiệp, lối sống, tác phong
Tiêu chuẩn 2: Sinh viên thanh lịch	Tiêu chí 1: Đạo đức
	Tiêu chí 2: Học tập
	Tiêu chí 3: Rèn luyện thể chất
	Tiêu chí 4: Rèn luyện kỹ năng mềm
	Tiêu chí 5: Trình độ tin học, ngoại ngữ và hội nhập
Tiêu chuẩn 3:	Tiêu chí 1: Chương trình đào tạo

Hoạt động đào tạo, nghiên cứu khoa học	Tiêu chí 2: Đổi mới phương pháp giảng dạy
	Tiêu chí 3: Văn hóa đảm bảo chất lượng đào tạo
	Tiêu chí 4: Đổi mới phương pháp và quy trình kiểm tra đánh giá
	Tiêu chí 5: Hoạt động nghiên cứu khoa học
Tiêu chuẩn 4: Văn hoá ứng xử	Tiêu chí 1: Ứng xử của cán bộ lãnh đạo, quản lí
	Tiêu chí 2: Ứng xử của cán bộ, giảng viên
	Tiêu chí 3: Ứng xử của cán bộ tại phòng, ban, trung tâm
	Tiêu chí 4: Ứng xử của người học
	Tiêu chí 5: Ứng xử của CB, GV, NH với các đối tác đến làm việc tại trường ĐHTĐHN
	Tiêu chí 6: Ứng xử của CB, GV, NH với tài sản công, cảnh quan, môi trường giáo dục
Tiêu chuẩn 5: Văn hoá tổ chức, quản lí	Tiêu chí 1: Sứ mạng
	Tiêu chí 2: Mục tiêu
	Tiêu chí 3: Hiệu trưởng, các phó hiệu trưởng
	Tiêu chí 4: Đội ngũ cán bộ quản lí
	Tiêu chí 5: Các phòng chức năng, các khoa, bộ môn
	Tiêu chí 6: Tổ chức Đảng
	Tiêu chí 7: Các đoàn thể, tổ chức xã hội
Tiêu chuẩn 6: Cảnh quan văn hoá	Tiêu chí 1: Cảnh quan môi trường
	Tiêu chí 2: Lô gô, khẩu hiệu hành động
	Tiêu chí 3: Đồng phục nhà trường
Tiêu chuẩn 7: Cơ sở vật chất và các thiết chế văn hoá	Tiêu chí 1: Phòng làm việc của cán bộ, giảng viên
	Tiêu chí 2: Phòng học lí thuyết, thực hành, thí nghiệm
	Tiêu chí 3: Thư viện
	Tiêu chí 4: Phòng truyền thống
	Tiêu chí 5: Kí túc xá sinh viên
	Tiêu chí 6: Khu vui chơi thể thao, giải trí, sinh hoạt và hội họp

Lưu ý: Xây dựng thang đo cho bộ tiêu chí:

Tùy thuộc vào mỗi nội dung của VHNT sẽ có những tiêu chí và chỉ số khác nhau. Tổng điểm tối đa cho mỗi tiêu chí là 10 và điểm của từng chỉ số là điểm tối đa của tiêu chí chia trung bình cho số lượng chỉ số trong mỗi tiêu chí.

Có một số tiêu chí trong tiêu chuẩn được nhân hệ số 2 vì đó là các tiêu chí trọng tâm, thể hiện được tính đặc trưng, độc đáo và riêng biệt của VHNT.

Điểm được tính như sau:

- Tổng số điểm từ 300 đến 410 là trường có văn hóa rất lành mạnh và hiệu quả.
- Tổng điểm từ 150 đến 290 là trường có văn hóa lành mạnh và hiệu quả.
- Dưới 150 là nhà trường chưa có văn hóa lành mạnh và hiệu quả.

2.5.2. Định hướng vận dụng Bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội

Thứ nhất: Hiệu trưởng cần phải khảo sát và đánh giá ý kiến của các thành viên về mục đích và cách thức xây dựng bộ tiêu chí đánh giá VHNT. Tổng hợp những ý kiến đóng góp của các thành viên về vấn đề xây dựng VHNT và Bộ tiêu chí đánh giá VHNT. Đồng thời lập kế hoạch đưa Bộ tiêu chí đánh giá VHNT vào vận dụng theo từng thời gian cụ thể.

Thứ hai: Hiệu trưởng chỉ đạo tổ chức xây dựng Bộ tiêu chí đánh giá VHNT. Giao trách nhiệm và phân công nhiệm vụ cho các thành viên nhằm đảm bảo hoạt động xây dựng và ban hành bộ tiêu chí đánh giá được đảm bảo. Nội dung của đánh giá của Bộ tiêu chí được tiếp cận dựa trên các nội dung của VHNT. Cán bộ lãnh đạo/quản lý nhà trường cần nghiên cứu, phân tích kỹ lưỡng nội dung của bộ tiêu chí, thừa nhận giá trị các tiêu chuẩn như là một công cụ để phát triển VHNT, để quản lý chất lượng giáo dục - đào tạo của các nhà trường trong bối cảnh mới.

Thứ ba: Có kế hoạch phổ biến, giới thiệu và tổ chức tập huấn cho các thành viên về cách đánh giá bộ tiêu chí đánh giá VHNT trong toàn hệ thống nhà trường, làm cho GV và sinh viên hiểu và thấm nhuần các giá trị của nghề nghiệp được đúc kết trong các tiêu chuẩn, tiêu chí, lấy đó làm cơ sở để tự đánh giá, thực hiện những điều chỉnh cần thiết và có kế hoạch phấn đấu, tu dưỡng, rèn luyện, đào tạo, bồi dưỡng để phát triển nghề nghiệp, phát triển VHNT.

Thứ tư: Chỉ đạo giám sát quá trình vận dụng Bộ tiêu chí. Nội dung của Bộ tiêu chí đánh giá VHNT cũng là những nội dung tiêu chí văn hóa nhà trường mà mỗi nhà trường cần phải đạt tới và sẽ giúp cho nhà trường hiệu quả. Vì vậy quá trình kiểm tra đánh giá sử dụng bộ tiêu chí là rất quan trọng để từ đó hoàn thiện và phát triển bộ tiêu chí đánh giá.

** Điều kiện thực hiện*

- Cán bộ quản lý nhà trường cần nhận thức được xây dựng và phát triển VHNT là một chức năng cơ bản của nhà quản lý trong bối cảnh hiện nay. Thực hiện xây dựng và vận hành bộ tiêu chí đánh giá VHNT là công cụ giúp nhà quản lý thực hiện chức năng này nhưng đồng thời cũng là mục tiêu quan trọng trong phát triển VHNT tích cực.

- Có sự thống nhất cao về quan điểm, nhận thức về tầm quan trọng, ý nghĩa và sự cần thiết phải có bộ khung chuẩn đánh giá VHNT trong công tác phát triển VHNT của các cấp quản lý/ lãnh đạo nhà trường.

- Có sự đồng thuận và hưởng ứng tích cực từ đội ngũ GV vì chính GV và sinh viên là chủ thể tự thân trong việc thừa nhận, thực hiện và phát triển các giá trị VHNT trong Bộ tiêu chí.

- Có phương pháp vận dụng linh hoạt, sáng tạo các tiêu chí của Bộ tiêu chí đánh giá VHNT vào thực tiễn đào tạo của nhà trường.

3. Kết luận

Xây dựng bộ tiêu chí VHNT trong nhà trường nói chung và trường Đại học Thủ đô Hà Nội được tiến hành trên cơ sở: căn cứ vào các Nghị quyết của Đảng, các văn bản pháp quy của Nhà nước; các thành tố cơ bản của VHNT; đặc điểm của trường đại học và căn cứ vào thực trạng xây dựng văn hóa nhà trường Bộ tiêu chí VHNT trong trường Đại học Thủ đô Hà Nội được xây dựng trên cơ sở phân tích các thành tố của VHNT. Mỗi nhóm tiêu chí phản ánh một nội dung của VHNT. Tuy nhiên theo quan điểm hệ thống và tổng thể, các tiêu chí này có mối quan hệ chặt chẽ theo những nguyên tắc nhất định. Mỗi tiêu chí về VHNT cần được mô tả về nội dung, vai trò và được xác định bằng nhiều chỉ số khác nhau. Trên đây là nghiên cứu đề đặt nền tảng cho việc xây dựng và thực thi Bộ tiêu chí đánh giá VHNT ở trường Đại học Thủ đô Hà Nội góp phần thực hiện thành công mục tiêu xây dựng và phát triển VHNT của nhà trường.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Nghị quyết 29-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về “đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa trong điều kiện kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa”.
- [2] Nghị quyết 33-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về “xây dựng và phát triển văn hóa, con người Việt Nam đáp ứng yêu cầu phát triển bền vững của đất nước”.
- [3] Chỉ thị số 40/CT-BGDĐT của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và đào tạo về phát động phong trào thi đua và Kế hoạch số 307/KH-BGD&ĐT ngày 22/07/2008. của Bộ Giáo dục và đào tạo về kế hoạch triển khai “Xây dựng trường học thân thiện - Học sinh tích cực” trong các trường phổ thông giai đoạn 2008-2013.
- [4] Học viện Quản lý giáo dục, 2009. *Chương trình bồi dưỡng Hiệu trưởng trường Trung học phổ thông theo hình thức liên kết Việt Nam – Singapore*, chuyên đề 3, Bộ GD&ĐT Hà Nội
- [5] Nguyễn Thị Tính, 2011. *Xây dựng tiêu chí trường tiểu học thân thiện ở khu vực miền núi phía bắc*. Đề tài cấp Nhà nước, Trường Đại học Sư phạm – Đại học Thái Nguyên.
- [6] Nguyễn Duy Phần, 2016. *Xây dựng bộ tiêu chí đánh giá văn hóa nhà trường các trường Cao đẳng kỹ thuật công nghiệp*. Luận án Khoa học giáo dục, Trường Đại học Sư phạm Thái Nguyên.
- [7] Vũ Thị Quỳnh, 2018. *Phát triển văn hóa nhà trường cao đẳng sư phạm vùng đồng bằng sông Hồng trong bối cảnh đổi mới giáo dục*. Luận án tiến sĩ Khoa học giáo dục, Viện Khoa học giáo dục Việt Nam.
- [8] Richardson, J., 2002. *School culture – Positive or Negative*. National Staff Development Council.
- [9] Greert Hofstede, 1991. *Cultures & Organisations Cultural Dimensions*, <http://www.clearlycultural.com.greert-hofstede-dimensions>
- [10] Văn Tân chủ biên, 2007. *Từ điển tiếng Việt*. Nxb Khoa học Xã hội Hà Nội.

Vũ Thị Quỳnh

ABSTRACT

**Research for building a set of standards for assessment of school culture
at the Hanoi Metropolitan University in the current context**

Vu Thi Quynh

Faculty of Social Sciences, Hanoi Metropolitan University

The school culture will help the school truly become a cultural and educational center, a place where intellectual strength and compassion in society converge, contributing to a comprehensive educational product. Therefore, school culture has a great role in changing and developing schools. Building school culture is an indispensable requirement of educational activities in schools. In order to evaluate and recognize a school as meeting cultural standards, it is essential to have a set of school cultural criteria. In addition, the set of school cultural criteria is also the basis for schools to develop goals, contents, and action plans on building school culture. Therefore, the set of school cultural criteria is not only to evaluate the school culture but also to be the basis for preserving and developing the core cultural values of the school, and at the same time has the effect of orienting and regulating the school culture. make the cultural face of the school better and ensure the sustainable development of each school. The article will focus on studying the theory and reality of school culture at Hanoi Metropolitan University as a basis for proposing a set of standards for school culture assessment, contributing to realizing cultural development activities in the school.

Keywords: school culture, set of school cultural criteria, cultural development activities in the school.